

อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพิ่มพลังพัฒนาเด็ก

ศิริรัตน์ สิ้นประจักษ์ผล

การอ่านหนังสือออก มีสิ่งที่เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการเรียนรู้และการอบรมสั่งสอนที่เหมาะสมอย่างถูกวิธี รวมทั้งการฝึกทักษะในการอ่านจนเป็นนิสัย เด็ก ๆ จะต้องใช้เวลาในการฝึกอ่าน มีการสร้างสมประสบการณ์จากการอ่านมาตั้งแต่วัยเยาว์ มีหนังสืออ่านที่เหมาะสมทั้งในด้านการเรียนรู้คำ ข้อความ ย่อหน้าและเนื้อหา รวมทั้งผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี นักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงการอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังว่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาภาษาของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างเสริมลักษณะนิสัยรักการอ่านให้เด็กโดยไม่รู้ตัว พ่อแม่ทุกคนย่อมปรารถนาให้ลูกของตนฉลาด เรียนเก่ง รอบรู้และประกอบอาชีพที่เหมาะสม อันที่จริงพ่อแม่จะเป็นหลักที่สำคัญที่จะช่วยให้ลูกเป็นนักอ่านได้ แต่พ่อแม่มักจะไม่ประสบความสำเร็จที่จะเป็นผู้ฝึกให้ลูกอ่านออกได้ และมักจะคิดว่าตนเองสอนอ่านให้ลูกไม่เป็น จึงมอบหน้าที่นี้ให้โรงเรียน ซึ่งจากการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านพบว่า การอ่านสามารถทำได้ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีมาก ถ้าพ่อแม่ไม่ปล่อยละเลยในการสร้างเจตคติ หรือทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านให้ลูก

เฮอร์วิน (Irwin, 1960) ได้ศึกษาพบว่า การอ่านนิทานให้เด็กทารกวัยมากกว่า 18 เดือนฟังจะช่วยให้การออกเสียงสระของเด็กวัย 2 ขวบครึ่ง เป็นไปโดยธรรมชาติ มารดาของกลุ่มทดลองได้ใช้เวลา 15

ถึง 20 นาที อ่านเรื่องและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านกับเด็กทุกวัน มีการบันทึกความแตกต่างระหว่าง 4 เดือนแรกของการทดลอง ผลการทดลองได้แสดงการพัฒนาภาษาของเด็กอย่างชัดเจน

แคชเดน (Cazden, 1972) ได้ทดลองเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาของเด็กกับการใช้ภาษาของผู้ใหญ่กับเด็ก กลุ่มทดลองกลุ่มแรกผู้ใหญ่จะใช้คำพูดสั้น ๆ ของเด็ก เช่น เด็กพูดว่า Dog bark แม่จะตอบว่า Yes, the dog is barking กลุ่มทดลองที่ 2 แคชเดนใช้วิธีการให้แม่อ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ส่วนกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 3 สังเกตการใช้ภาษาของเด็กโดยไม่ใช้การทดลองใดๆ ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 เด็กจะมีการพัฒนาทางภาษาสูงกว่ากลุ่มอื่น แคชเดน จึงได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านให้เด็กฟังตั้งแต่อายุยังน้อยว่าการอ่านให้เด็กฟังจะมีส่วนช่วยในการเรียนภาษาของเด็ก และผลที่เด็กได้รับมี 2 ประการคือ ประการแรกเด็กจะได้รับความอบอุ่นจากการที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ใหญ่ ประการที่ 2 การอ่านและพูดคุยเรื่องที่อ่านจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาโดยอัตโนมัติ

โคเฮน (Cohen, 1968) นักวิจัยเกี่ยวกับการอ่านอีกท่านหนึ่งก็ได้แสดงถึงผลในด้านที่เกี่ยวกับการอ่านออกเสียงในชั้นเรียน ในกลุ่มทดลอง 20 ห้องเรียน

สำหรับเด็กอายุ 7 ขวบ ในเมืองฮาร์เล็ม ในกรุงนิวยอร์ก ในการศึกษาโคเฮน ใช้ครุฑทดลอง 10 คนที่จะอ่านให้ให้นักเรียนฟังวันละ 20 นาที โดยเลือกหนังสือที่อยู่ในรายการหนังสือเด็ก เมื่ออ่านแล้วก็จะมีการทำกิจกรรมหลังการอ่านเช่น การอภิปราย แสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น เมื่อสิ้นปีการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มทดลองทำคะแนนในการใช้คำศัพท์และการอ่านเพื่อความเข้าใจได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ กลุ่มนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ได้นำความคิดของโคเฮนไปทดลองกับเด็กอเมริกันผิวดำ จำนวน 500 คน ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึงชั้น ป. 3 ในการวิจัยกลุ่มทดลองกลุ่มแรกก็จะมี การฟังเรื่องที่อ่านตามด้วยการทำกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น แสดงละครบทบาทสมมุติเล่าเรื่อง ผลสรุปการวิจัยกล่าวว่า การใช้วรรณกรรมสามารถทำให้ทั้ง 2 กลุ่มเกิดการพัฒนาทักษะภาษา แต่กลุ่มที่ทดลองโดยมีกิจกรรมหลังการอ่านจะมีผลสูงกว่า นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะว่ากิจกรรมที่ทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มแรก ควรจะทำตั้งแต่ก่อนวัยเรียน

ชุกอพสกี (Chukovsky, 1963) กวีชาวรัสเซีย ได้ทดลองนำวรรณกรรมไปอ่านให้เด็กอายุระหว่าง 6 และ 10 ขวบฟัง พบว่าเด็กมีพัฒนาทางภาษาได้ดีมาก

ฮัค (Huck, 1966) นักเขียนหนังสือวรรณกรรมสำหรับเด็ก ได้กล่าวเชิญชวนให้ผู้ใหญ่ช่วยกันปลูกฝังนิสัยการอ่านให้เด็ก โดยการอ่านให้เด็กฟังตั้งแต่วัยก่อนวัยเรียน

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็กได้พัฒนาไปอย่างมาก เพราะมีเนื้อหา รูปเล่ม ภาพที่ชัดเจน น่าอ่าน พ่อแม่ผู้ปกครองผู้ซึ่งเห็นการณ์ไกลและรักเด็กในทางที่ถูก ก็สามารถจะให้สิ่งเหล่านี้แก่เด็ก เพราะการที่ผู้ใหญ่เสียเวลาเลือกสรร และอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังก่อนวัยเรียนจะปลูกฝังการอ่านโดยอัตโนมัติ และเตรียมความพร้อมในการเรียนให้เด็กโดยไม่ยากนัก ขณะที่เด็กฟัง ผู้ใหญ่อ่านเด็กจะรับรู้ เรียนรู้ และสร้างสมประสบการณ์จนเกิดความคุ้นเคยในด้านเสียง คำศัพท์ ประโยค ข้อความ ตลอดจนเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง เด็กได้เรียนรู้ภาษาจนเกิดความคุ้นเคยกับประสบการณ์การดำเนินเรื่อง ในที่สุดเด็กก็จะสามารถนำประสบการณ์ดังกล่าวไปใช้อ่านและฟังเรื่องที่ยากกว่าและมีความสลับซับซ้อนมากกว่าได้ เพราะขณะที่ฟังเด็กจะได้ฝึกทักษะการคิดตาม และฝึกการคาดการณ์ไว้หรือไม่ การคาดการณ์เช่นนี้เกี่ยวข้องกับภูมิหลังที่ตนมีอยู่ ดังนั้นเด็กจะต้องใช้ความทรงจำเดิมมาช่วยในการคาดการณ์เรื่อง โดยเฉพาะเด็กที่ได้รับการฝึกการฟังเรื่องที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังจะได้รับการฝึกทักษะการคิดไปด้วยโดยไม่รู้ตัว

ท่านผู้อ่านคิดว่าท่านเห็นด้วยกับความคิดที่อ่านวรรณกรรมดี ๆ ให้เด็กฟังหรือไม่ ถ้าเห็นด้วยช่วยบอกต่อเพื่อเป็นวิทยาทานสำหรับผู้ใหญ่ที่มีเด็กก่อนวัยเรียนอยู่ในบ้าน ไม่ต้องรอให้เข้าโรงเรียนก่อนแล้วค่อยอ่านให้ฟัง เริ่มเสียก่อนเข้าเรียน เริ่มได้เร็วเท่าไรก็เกิดผลดีเท่านั้น

หนังสืออ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. สื่อการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม 242 หน้า ของศูนย์พัฒนาหนังสือ กรุงเทพฯ ฯ : 2528
- จินตนา ไบการชฎี การดำเนินงาน : เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของเด็ก เอกสารเผยแพร่ความรู้ พัฒนาหนังสืออันดับที่ 7 ธันวาคม, 2534 ของศูนย์พัฒนาหนังสือ, กรมวิชาการ
- Bernice E. Cullinan, Angela Jaggard, and Dorothy Strickland, "Language Expansion for Black Children in the Primary Grades: A Research Report," *Young Children*, Vol. 29 (January 1974), pp. 98 – 112.
- Charlotte S. Huck, *Children's literature in the elementary school* (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1979), p. 25 – 26
- Courtney B. Cazden, *Child Language and Education* (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1972), p. 138
- Dorothy Cohen, "The Effect of Literature on Vocabulary and Reading Achievement," *Elementary English*, Vol. 45 (February, 1968), pp. 209-213, 217
- Kornei Chukovsky, *From Two to Five*, translated by Miriam Morton (Berkeley, Calif : University of California Press, 1963), pp. 7-9
- O.C Trwin "Infant Speech : Dffect of Reading of Stories." *Journal of Speech and Hearing Research*, Vol. 3 (June 1960), pp. 187-190.